

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrisuri nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duker, Heinrich
Schaler, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Dawmeyer, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Ekstein Bernai; în
București: Agence France, Sino-
coursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 or. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(NUMER DE DUMINECĂ 14)

„Gazeta” iese în ră-care și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30: etagiu
1.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu două în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 6 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 78.—Anul LIX.

Brașov, Duminecă, 7 (19) Aprilie

1896.

O dorință generală.

Contrarii noștri se pregătesc de-a ruptul capului pentru serbarea lor milenară. Și și noapte se gândesc și se stătuiesc, cum se arangeze mai cu fală și mai cu pompă toate, și cum se ospéteze pe cei mulți invitați la Buda-pesta, pe banii țării. Tot ce-i dore e numai, când ved că multe nu se brodesc așa cum ar dori ei.

Așa de pildă sunt tare plouați și măhniți, că împératul Germaniei a umblat tocmai acum pe la Viena și n'a mai așteptat încă numai vre o două săptămâni cu visita lui, ca să potă noroci și pe șovinistii noștri cu o săritură până la esposiția din Budapesta.

Dér ce să-i faci puternicului împérat Wilhelm decă și-a schimbat gândul și s'a mărginit a le arăta Ungurilor bunăvoința sa rostind câte-va cuvinte unguresci, ce și le-a însemnat, cătră oficerii regimentului de husari Nr. 7 din Viena, a căruia proprietar de onore este.

Pe când Ungurii se pregătesc de serbătoare, pentru Români temnițele se deschid din nou și procesele politice curg mai departe. Și de bine ce din toate părțile ne vedem prigoniți și huiduiți, argații guvernului umblă printre noi și, mai cu ademeniri, mai cu amenințări, vor să ne tărăscă la serbarea nației lor din Budapesta, ca acolo să cântăm și să jucăm cu ei de bucură, că ne tac acasă traiul așa de dulce cu ajutorul gendarmilor și al temnicerilor.

Nu-i mirare, decă în astfel de vremuri pe cât de pocite, pe atât de haïne, Români noștri, pe cari îi dore inima de ceea ce ved că se întâmplă cu poporul lor, s'au pus pe gânduri mai mult ca orî și când.

Și încă ar mai fi cum ar mai fi, decă am avé de lucru numai cu

dușmanii din afară de sinul nostru, dér peccatele strămoșesci nu ne lăsară să scăpăm nici în vremurile acestea de ómenii cu două fețe, de ambițioșii vicleni, de intriganții reuțăcioși și de cei slabi de ânger, cari ne sunt mai dușmani, decât dușmanii, căci aflându-se în tabăra noastră și prefăcându-se că-s cei mai aprigi Români, numai cu greu ne putem feri de ei.

Tocmai atunci când trebuia să fim mai strins uniți și mai tari de suflet ca orî și când, diavolul zizaniei și-a vârit cõda între noi.

Certa când vrea-i e iute aprinsă, mai ales decă la spate stau duhurile rele și șoptesc la urechiă celor cu capetele sucite și infumurate și cu inimile pătimase.

Din norocire însă ómenii cei buni, cei cari cu sinceritate și neînduplecați stăruie pentru buna înțelegere și strinsa legătură între frați sunt cei mai mulți și sunt și cei mai tari. Numai să nu stea cu mână în sin, numai să-și facă datoria, atunci când mama veduvită pretinde dela ei mână de ajutor!

Purtată de aceste gânduri și cunoscând dorința ce-a cuprins pe bărbații națiunii noastre de-a pune odată capăt neajunsurilor ce s'au ivit în sinul nostru și ce ni-le pregătesc dușmanii némului, „Gazeta Transilvaniei” a arătat în două articole, că este neapărat de lipsă să se conchieme bărbații de încredere ai alegătorilor români din Transilvania și Ungaria la o conferență generală, care să limpedescă situația partidului nostru național atât față cu ómenii zizaniei, cât și față cu măsurile asupritore, ce le-a luat guvernul unguresc prin cunoscutele ordinațiuni ministeriale în contra partidului nostru și al comitetului său.

Cerend noi ca d-l Dr. Rațiu să nu întârzie a convoca amintita conferență „Tribuna” a declarat, că din

„isvor sigur ne pôte încredința, că tocmai acesta a fost și este îngrijirea de căpeteniă a d-lui Dr. I. Rațiu, și că în scopul de-a se puté conchiema și consulta bărbații de încredere ai partidului nostru național s'au și făcut deja pregătirile necesare”.

Sperăm decî, că această conferență va săvârși ceea ce cu toții dorim, că va limpedi toate, va deschide și va pregăti calea, ca cu puteri unite să putem continua lupta noastră legală pentru limbă, existența și drepturile noastre naționale.

Sinódele gr. or. eparchiale

din Sibiiu, Arad și Caransebeș s'au deschis ca în toți anii Dumineca trecută (Dumineca Tomei) și reprezentații clerului și al poporului s'au intrunit în jurul Arhiepiscopilor, ca să săvârșescă lucrarea, la care sunt chemați pe temeiul statutului organic în interesul bisericeii și al școlii.

În vorbirea, cu care Escelența Sa Metropolitanul Miron Romanul a deschis sinodul arhiepiscopesc, acesta dișe între altele, că împrejurările snt mult mai grele și în deosebire pentru instituțiunile noastre bisericesci mult mai critice ca orî când și că credincioșii trebuie să-și dea seamă cu totă serioșitatea și să facă tot ce este cu putință pentru întărirea elementului bisericesc și național.

Un milleniu întreg, dișe Metropolitanul, a avut sânta noastră biserică ortodoxă să sufere mai ales în aceste părți locuite de noi, multe injurii și chiar prigoniiri dela cei mai puternici; și cu toate acestea ea, biserică noastră, poporul nostru dăruit dela D-șeu cu simț bun și cu tărie sufletescă, s'a știut conserva în tot decursul timpului, ce e drept, în condițiuni umilitore, dér în firma credință și în buna speranță, că D-șeu îi va ajuta în cele din urmă să avanseze la o stare mai favorabilă între di-

feritele alte biserici și popor, cu cari n aflăm în aceleași legături de stat și în aceleași referințe de concetățeni ai patriei.

Metropolitul încheiă dișend, că credincioșii trebuie să-și reculegă toate puterile pentru a se apăra ca Români ortodocși sub egida propriei și a păstra cel mai prețios clenodiu: biserica națională, autonomă.

Prea Sântia Sa episcopul Aradului Ioanu Meșianu a amintit introducerea legilor politice bisericesci, prin cari se atacă simțul religios și dotațiunea clerului. Inzadar arhiepiscopii bisericeii și-au ridicat glasul contra acelor legi, căci n'au putut isbuti să le delătore, rămâne dér, ca clerul și poporul să-și ajute el însuși. Să caute a desvolta și cultiva simțul religios care fú sădit de însuși Dumneșeu în sufletul omului ca prin el să se înțelégă chiemarea măreță și se îmbunătățescă dotațiunea clerului ca să potă eși din el preoți adevărați cari să cultive acest simț.

Toate confesiunile din patriă tind a îmbunătăți dotația preoților, dér în diecesa Aradului pentru cei 640 preoți, ale căror venite au scăzut și scad din an în an prea puțin s'a făcut, până acuma, afară de fondul preoțesc, de care numai puțin se pot împărtași. De aceea e de lipsă să se îmbunătățescă de-ocamdată cel puțin dotațiunea preoției dela parochiile mai slab dotate. În fine episcopul propune aprobarea statutelor fondului preoțesc și votarea unei subvențiuni din mijlõcele diecesei pentru acel fond.

P. S. Sa episcopul Caransebeșului Nicolae Popea arată cât de prețios este organismul bisericesc constituțional în provincia metropolitană. Vremile sunt grele. Anul trecut cu deosebire a fost plin de întâmplări nefavorabile pentru biserică noastră. Astfel reformele politice bisericesci au devenit legi, ale căror urmări

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Mihaiu pușcașul.

(Fine)

Mihaiu era acum om în pace. Avea nutreț la vite, avea bucate pentru căseni și avea și bani în casă; ba mai avea și un lucru, de care nimeni nu mai aveă la noi în sat, avea ceas cu cuc, care îndată — îndată cânta: „cu-cu!” „cu-cu!” Decî putea lua pușca de-a umăr și să mergă la vênat în dragă voia lui. Și mergea mai în totă ziua și aducea, când un iepure, când o rață sălbatică, pe cari le da pe tutun orî pe vinars, dér de cele mai multe orî nu aducea nimica. Era pururea voios, pururea opșegos, de casă vedea muiera, cum scia ea, cu sluga, că fără slugă cum s'a lăsa el, feciorul lui moș Mihnea?

Fiindu-i casa aprõpe de prepânația și fiind el om cu carte, om care scie scrisõre, Dumineca era la el târg întreg, de când a murit tată-s'õ; unul venia să audă cucul în

casă, un lucru, care la început nu l creșură ómenii, dér după ce vedură, se minunară și se strîngeau la el ca la minune; alt om venia să-i facă Mihaiu o lecă de scrisõre, că a luat fên în credință dela Armanul și trebuie să dea contrătuș; altul venia să-i scrie o carte la fecior în cătane și care cum venia, cerea mai întâiu glaja și aducea o felită de vinars, cât la el în casă era crișnă întrégă. Vedî bine, din vinarsul adus trebuia să bea și Mihaiu și Melania, ér ei nu se lăsau mult imbiați, astfel că pe când venia sãra, ei erau curcă ca curcile de beți. Lunia apoi trebuia să bea din pungă, ca să se vindece. Așa mergea și de di, ér vitele erau lăsate în grija slugii.

A dat Dumneșeu de a venit primavéra. Altă lume prinse a căra ganoii și a merge la plug. Mihaiu vëndu gunoiul, ér pământul îl dete 'n parte. Veni vremea de slobodit stupii, — ai lui nu voirà să iasă din coșnițe, că inghetaseră peste érnă, fiind lăsați descoperiți și cu vrana slobodă. Melania dișea, că ei n'au

noroc la stupi, că sócră-sa a fost strigõia pe stupi, de aceea s'au tot împuținat după mórtea ei până în urmă s'au scăpat cu totul de ei.

Veni vremea, ca Melania să pună closce, și puse, dér nu-i scõse nici un pui, că cocõșul l'a fost tăiat la lăsarea de sec. Veni timpul să fete oile, că trecuseră cei patru-șeci de sfinți; oile lui Mihaiu erau așa de slabe, de nu-și puteau hrăni mieii, n'aveau lapte și-și pierdeau lâna de hămisite. Mulți miei îi și mûriră de fõme. „N'am noroc la oi”, dișe Mihaiu, inzadar m'oiu trudi tinându-le, n'am noroc la ele și pace și sănătate!”

Își și vëndu oile cu un preț de nimic, ér banii-i făcù pere-măturî. Dér nu plăti din bani nici Jidanului, nici Armanului, că-i trebuiau banii 'n casă, ér ei încă nu-i cerură banii, că era la om de ómeniă, puteau sta cât de mult, că nu erau în primejdiă de a se păgubi.

Dér veni vremea secerei. Secerișul în acel an fú peste tot slăbuț, ér holdele lui Mihaiu nu puteau fi

mai bune, decât ale altora. Pe lângă aceea, el avea să capete numai jumătate din strînsură, că locul îi era dat în parte. Când fú la îmblătit, vedî, că de dă Jidanului două-șeci mierțe pentru cele șeci, ce le luase împrumut, atunci lui nu-i rămâne nici un grăunț. Decî merse la Jidan și schimbă grăul în bani, dëdu adecă obligația Jidanului, că-i dătoresce 40 fl., — prețul a 20 mierțe de grău cu adaosul, că după ei are de dat pe totă săptămâna 4 pițule ujură.

Tot așa făcù și cu Armanul. Pițulele, ce trebuia să îi le dea în totă săptămâna, dér nu îi li-a dat, le adună la capital și se făcù o sumă mare mare. Dér ce-i păsa? avea pușcă și ceas cu cuc! De oi se desbãrase, încet încet vëndu și din vite, până rămase cu o vacă, dér pentru aceea tot voios era atât el, cât și Melania lui cea frumõsă, care în tot anul îi dăruia câte cu un copil, ba odată chiar cu doi gemeni.

După vre-o câți-va ani, era Mihaiu Pușcașul fără pic de cõdă de vită în ogradă și la Jidan și la Ar-

pot fi cele mai triste și păgubitoare pentru biserică, decât nu ne vom ști afla și apăsarea pe toate căile și cu toate mijloacele posibile legale. Dér e un rău și mai mare: cuvântul cel păcătos al unei culturi și civilizațiuni false, lipsită de religiositate și moralitate. Asupra acestui dușman periculos să ne îndreptăm privirile și se apărăm credința părinților noștri, așezămintele bisericești noastre, datele și obiceiurile noastre strămoșești, cari tot-deuna au fost fală și raedemul cel mui puternic al nămolului nostru românesc.

Nouă prigoniri și condamnări.

Procesul „Dreptății“. Joia trecută, în 16 Aprilie st. n., s'a pertractat în Timișoara procesul de presă intentat diarului național român „Dreptatea“ pentru 15 articuli publicati la diferite ocațiuni în această foia. Acusat era d-l Dr. G. Candrea, fostul redactor responsabil al „Dreptății“, care înaintea judelei investigator a luat asupra-și răspunderea pentru articuli inoriminati, dér de-atunci a trecut timp mult și d-l Candrea în decursul acesta și-a strămutat locuința și nici nu i s'a putut preda citațiunea, prin care era chemat la proces. În astfel de cazuri de obicei procesele se opresc, căci cum s'ar și pute, ca să se aducă judecată asupra cuiva, fără de a-l fi chemat și pe el să fiă de față și să se apere?

Dér când e vorba de Români, la noi toate sunt cu putință. Procesul s'a pertractat și fără de-a fi fost d-l Candrea de față. Juriul era compus în cea mai mare parte din Unguri făcuți, „dér nu născuți, precum: Aldor, Gokler, Roth, Mieszner, Petrus, Stefanovics, Beck, Kummel etc.

Dintre articuli inoriminati numai unul s'a cetit în limba română, toți ceilalți s'au cetit numai în traducere maghiară. Procurorul a dis, că între jurați ar fi fost și de aceea, oari pricep limba română.

În vorbirea de acusațiune, procurorul, după cum spune „Dreptatea“, din care luăm acestea a împărțit articoli inoriminati în trei feluri de delict, anume: agitațiune în contra națiunei maghiare, agitațiune în contra autorităților politice și calumnia și vătămăre de onore contra unui notar comunal. Procurorul începă apoi să laude „marea libertate“, de care se bucură poporele din Ungaria și pentru dovedire se provocă la jurați cu cuvintele: „Mă provocă chiar la d-văstră, d-lor jurați, între cari nu cred, că sunt mai mulți decât unul și adevărați ai lui Arpad“. Va să zică în-săși procurorul a recunoscut, că toți jurații sunt nisce renegați, afară d'ora de unul.

Urmă vorbirea apărătorului, care deși era numit din oficiu, s'a văduț silit să arate în vorbirea sa, că e nedrept de-a

aplica la procese de presă §§ 172 și 174 ai codului penal, căci aceștia nu pentru asta sunt făcuți. Avem libertatea împărțirii ideilor, dișe apărătorul; apoi decât unuia (Ungurului) îi este ertat a-și împărții ideile, ér altuia (adeoș Românului), care e tot în acel stat și a celorlași legi supus, îi este oprit, atunci cum stăm, cu libertatea personală și cu altfel de libertăți?

Apărătorul aduse apoi exemple, cum bună-ora Maghiarilor nu numai că le este iertat, dér sunt îndemnați chiar a ridica monument celui ce a încercat să răstörne de pe tron familia domnitoare, pe când Românii sunt opriti și pedepsiți aspru, decât încercă a eternisa memoria unui luptător național ca Iancu, (care a luptat pentru apărarea casei domnitoare). Apărătorul nu recunoșce, că în articuli inoriminati s'ar cuprinde agitațiune în contra națiunei maghiare, căci luptătorii naționali români, dișe el, combat întot-deuna guvernul și măsurile și poruncile adese-ori nedrepte ale acestuia, ér dela asta nimenea nu-i pöte opri. Cere deci achitarea acusatului.

Dér jurații s'au gândit la orice, numai la achitare nu. Ei toți și în toate punctele l'au declarat pe d-l Dr. Candrea vinovat, ér tribunalul l'a judecat în absență la doi ani închisöre de stat, 1450 fl. pedepsă în bani, ce vor trebui să se plătescă din cautiune în timp de 15 zile, ér deca această sumă nu s'ar puté plăti, atunci încă 145 de zile arest, apoi suportarea cheltuelilor de proces, cari fac peste 200 fl.!!!

Érași țeranii români condamnați. Joi, în 16 Aprilie n. pe când în Timișoara decurgea procesul în contra „Dreptății“, la Alba-Iulia se pertracta un alt proces politic, prin care 19 locuitori români din Ciöra erau acusați pentru o adresă de aderență, trimisă acum doi ani celor acusați în procesul Memorandului. Adresa o făcuse învătătorul Socaciu la însăroinarea poporenilor, dér la arătarea notarului ungar, a venit în comună o patrolă de gendarmi și adresa au confiscat'o, ér pe învătător l'au predat tribunalului, care l'a ținut închis mai multe săptămâni.

Atât n'a fost de-ajuns. Celor ce au subscris adresa li-s'a intentat și proces, care s'a pertractat Joia trecută. În vătătorul Socaciu a fost condamnat la două luni închisöre de stat; dintre ceilalți acusați, 5 au fost achitați, ér 13 condamnați la închisöre dela 4 pînă la 28 zile.

Alte condamnări. Tot pentru o adresă de aderență cătră cei osindiți în procesul Memorandului a fost condamnat la 9 Aprilie n. c. din partea tribunalului din Alba-Iulia preotul român din Vulper la 6 săptămâni, ér învătătorul de-acolo la o lună închisöre ordinară. În aceeași di și din partea aceleiași tribunal a fost condamnat preotul român gr. cat. din Hening la două luni în-

chisöre de stat și 20 fl. amendă, ér învătătorul de-acolo la 3 luni închisöre și 30 fl. amendă din cauză, că a învătă și cântat cu elevii „doina lui Lucaicu.“

Intélnirea capetelor încoronate.

Toate gazetele din Europa vorbesc de intélnirea împératului Germaniei cu regele Italiei la Veneția și cu împératul Francisc Iosif la Viena, precum și de primirea căldurosă, ce i s'a făcut în amândouă orașele.

A vrut, dió gazetele, împératul german să arate, că tari și strinse sunt încă legăturile dintre el și aliații săi, și că neicum să se slăbescă, ele se mai tot întăresc.

Au vrut să re'noescă tractatul triplei alianțe, adaugă gazetele și l'au și re'noit. Ér serbările și primirile căldurose în Italia și la Viena, paradele frumoșe militare etc. au avut de scop să arete Rusiei și Francoiei, că speranțele lor în slăbirea triplei alianțe sunt zadarnice.

La Viena împératul Wilhelm a dat față și cu ministru-președinte Banffy s'a uitat lung la el și i-a dis: Nu-i așa, că încă nu te-am văduț nici-odată? — N'am avut norocire, Majestate, să vă fiu prezentat, — răspuse br. Banffy într'o limbă stricată nemțescă. Cu atâta s'a ales ministru unguresc, care mersese înaintea împératului în fălosul costum național unguresc.

Astăzi prințul Ferdinand al Bulgariei va sosi la Petersburg. Țarul, puternicul nănaș al fiului său de curând botezat în religia ortodoxă, îl așteptă cu brațele deschise. Ceilalți vor face ca și Țarul, deși Rușii puțin înainte încă nici că voiau să-l vadă în ochi.

Prințul Bulgariei vine dela Constantinopol, unde Sultanul l'a îmbrățișat mai întâiu, i-a dat investitura, l'a decorat și l'a numit mareșal al armatei turcesce.

Nu mai de nu i-ar fi de hac atâta dragoste!

SCRIRILE ȚILEI.

— 6 (18) Aprilie.

Reforma dărilor. De mult se tot plângă mai ales agricultorii și proprietarii de moșii, că la noi dările sunt împărțite prea nedrept și că moștile sunt apăstate peste măsură, pe când speculanții fac trebile cele mai bune pe la burse și pretutindeni, fără de-a plăti așa dări mari. S'a tot cerut în urma acésta, ca să se facă o schimbare în împărțirea dărilor. Ministrul de finanțe a și hotărit acum, ca pe 12 Mai să chieме o conferență pentru a se sfătui în trăba asta. Ce ispravă va face nu soim, dér la vre-un bine nu ne așteptăm. Pöte se vor mai ușura dările pentru cei groși și baroni unguri scăpătați, dér poporul, sermanul, n'are ce aștepta vre-o ușurință.

Majestățile Lor Regele și Regina României, cari au petrecut 14 zile la Abbazia (în Austria-Istria), au plecat alaltăeri spre casă. Telegramele spun, că la despărțire Majestăților Lor li-s'au făcut la port ovațiuni mari, fiind de față căpeteniile autorităților și mulțime de popor. Când au imbarcat pe vaporul „Pelican“, musioa de marină a cântat imnul poporal român și s'a arborat stindardul național român, ér poporul a erupt în ovațiuni furtunoșe. Vaporul a plecat apoi spre Pola și de aci spre Triest. Majestățile Lor vor merge și la Veneția pentru 2 zile, de unde se vor reintörce în România.

Drept electoral pentru femei. Din Viena se telegrafiază, că alaltăeri s'au prezentat în dieta de-acolo trei dömne, cari în urma unei hotăriri a societății femeilor vieneșe au prezentat ministrului-președinte Badeni o petițiă, în care cer să li-se dea și femeilor dreptul de alegere. Ministrul li-a spus, că n'are nimic în contra de-a li-se recunoșce și femeilor dreptul de-a lua parte la alegeri cu vot, dér află de lipsă, ca acest drept să fiă condiționat de-un anumit cens, cultură, ori avere.

Bucuria șovinistilor. Mare bucuriă în tabăra șovinistilor unguri! Impératul german a învătă și el patru cuvinte unguresce și când regimentul de husari, al căruia șef de onore este el, a făcut eseroitiu, împératul a dis: „Meg vagyok elégedve huszárjaimmal“ (Sunt mulțămit cu husarii mei.) Pentru asta era p'aci să facă iluminățiă Jidano-Maghiarii din Buda-pestă.

Logodnă. D-l Ioan Voicu, funcționar în loc, s'a logodit zilele acestea cu d-ra Maria Bratu, fiica concetățenului nostru I. Bratu. — Dorim fericeire tinerei părechii.

Muncitorii din Brașov vor ține mâne în 19 Aprilie n. o adunare poporală în sala otelului Nr. 5. Începutul la 2½ ore d. a.

Copil furat de Țigani. Din Vêrșet se scrie, că zilele acestea, când mai mulți copii se jucau di'naintea unei porți, o Țigancă, ce trecea pe acolo, aruncă de-odată o naframă mare asupra unui copil de 3 ani, pe care-l fură și începă să fugă cu el. La țipetul copiilor spăriați, ömenii se luară după ea. Țigancă, văduțându-se în primejdiă, lăsă copilul în mijlocul drumului și fugi mai departe cu bărbatul ei, care îi eșise înainte. Urma Țiganilor a dispărut. Poliția îi urmăresce.

Caută ocupațiune de instructor un învătător, absolvent de preparandiă și cu praxă pedagogică, om necăsătorit, care dela 15 Mai n. c. până la 1 Septemvre pöte sta la dispozițiă pentru acest scop. Ofertele sunt a se trimite pe adresa pseudonimă: „Sécășanul“ în Blășiu, post-restante.

man era până 'n grumazi înglodat în datorii.

Acum nu mai mergea el la ei, dér prinseră a veni ei la el. Odată veni Armanul să-și vedă öesul cel cu cuc, care încă nu era plătit, dér pentru el socotea pe totă ziua 5 creițari, prețul unei felite de lapte după cei 20 fl., cu cât îi vëndu ceasul. Nu-i vorba, ceasul minteni minteni făcea „cu-cu“, „cu-cu!“ Dér la Mihaiu nu-i mai scăpa să-l asculte, începuse a-i intra apă rece pe urechi. Cu Armanul se împăcară lesne, făcură socöta pentru banii fênelui și pentru ai ceasului cu camătă cu tot și, ca să-i dea Armanul obligațiile, îi dëdu un loc de 3 zile de plug, ce-l avea chiar în capul satului. Acolo și-a și făcut Armanul casă și pörtă negoț cu beuturi, fên, ovës, piei și alte negoțe.

Mai greu pută face cu Jidanul, că lui îi trebuiau numai bani, și încă bani mulți, că ujura crescuse de era mai mare de cât capul banilor. Dér în urmă și cu el făcu pace, că vëndu

o holdă de grâu ca de 6 zile de plug, arată și sëmănată gata, își plăti pe Jidan și-i mai rămăseră și lui 2 sute bune.

Cu banii aceștia o să-mi cumpăr căruță și cai, mă fac căraș, că cărașul e tot cu banu 'n mână; apoi calu i bun și de aceea, că — cum dișe în colindă:

El te duce și te-aduce
Și 'n tređiă și 'n bețiă
Pörtă öse păcătöse!

Deci se puse și-și cumpără doi cai și hamuri și biciu, ér carul și-l prefăcu în căruță și hi! băiate. Dér lucrul naibii! El nu se pricepea la cumpărarea de cai, el scia numai vinde vite și locuri pe patru șuștari, dér agodul cailor nu-l pricepea. Un cal din cei ce-i cumpăruse era cu suspin, ér celalalt bêtân, de-odată cu Ciceul. Unul nu putea mânca bine, ér celalalt cum da o lécă la fugă, se ostenia și gâfăia, de gândiai, că trage de mörte. În scurtă vreme se alese cu două piei de cal.

„N'am noroc nici la cai!“ dișea el, „apoi decât nu-i noroc, dă-le 'n trăsnet dobitoöe!“

Se lăsă deci și de cărașit; ambla cu cea pușcă și asculta cum îi cântă cucul din părete.

Feciorii, când treceau pe lângă casa lui cântau:

Cucul cântă, mierla dișe;
Nu-ți bea banii, măi voinice!“

Ér el, de era p'afară, sciind că lui îi sună cântecu, îi petrecea din injurătură.

Dér toate ca toate, odată trebui s'o pătescă și cu pușca. Dreptul de vênat pe câmp îl ținea el în arëndă dela sat, pentru puținică plată, dér prin pădurile profesci n'avea drept să vëneze. Se întemplă însă odată iërna, că mergënd tot pe-o urmă de iepure, se apropie de tufiș, ér din tufiș iêsă un godin sëlbatie ca de un an, atât de apröpe de el, cât cu o pușcătură îl și doböră la pământ. Bucuria lui! Face ce face și-l duce acasă și-l pune la tum. Dér căm-

pu-i cu ochi, pădurea cu urechi, nu trecu nici o săptămână și-i chemat la lege la scaunul cel mare. Se miră, că öre de ce-i chemat? Dér cum ajunge acolo i se spune: Tu ești Mihaiu Pușcașul?

— Eu, Maria ta!

— Dér decât ești pușcaș, nu scii tu, că în pădurea grofului nu e iertat să puscă?

— Că n'am fost prin pădure...

— Dér porcul cel sëlbatie de unde l'ai pușcat, din baltă?

Că tēcă, că pungă. Dă să îndrüge la minciuni, dér scaunul îl judecă la o sută bună glöbă și la închisöre pe 14 zile.

Inchisörea o suferi cum biată o suferi, dér de unde să dea suta? De asta nimeni nu-l întreba, ci în timp de 30 de zile trebuia să ducă suta la groful acasă.

Vëndu deci un fênaț scump și duse suta la groful.

Acésta-i bună de capul meu, socoti Mihaiu Pușcașul. O las în trăsnet pușcă... Dér totuși se mai

Iubileul de 25 ani

al societății academice social-literare
„România-Jună”.

VIENA, 16 Aprilie n. 1896.

(Raport special al „Gaz. Trans.”)

A trecut timp de un pătrar de secol, de când societatea „România-Jună” concentrează inimile tinere ale studenților dela școlile superioare din Viena într'un loc, unde se cultivă focul idealilor, ce le impune un popor fiilor săi. Tote cunoștințele câștigate din acest izvor al adevărului, binelui și frumosului din apus au fost dezvoltate și infiltrate în firea și modul de gândire al tinerului român pe un fond adevărat românesc vreme de 25 de ani în această societate, așa că ea ajunge în ferocita poziția de a-și serba jubileul său de 25 de ani, de când dă o formă românească culturii apusene în inimile fiilor poporului român, dând tot de-odată în chipul acesteia direcțiune culturii române, cultură demnă de calitățile și însușirile unui popor urmaș din gîntea latină.

Cum și cât de departe a ajuns această societate în ajungerea înalțelor ei scopuri, timpul a dovedit-o și o va dovedi și în viitor.

Serbarile jubileului, la care a luat parte lume din mai toate părțile, unde se afla suflet românesc, au durat patru zile, luând un curs de un caracter adevărat românesc: animat, splendid și impunător.

Serata de cunoștință.

Deja din a treia zi de Paști oșpeții noștri începură a ne sosi în Viena, părăsind casă și masă și înfruntând oboseala călătoriei pentru de a lua parte la festivitățile noastre. Intâmpinările la gară au durat în continuu până Joi către seară.

Joi în 9 Aprilie st. n. la 8 ore seara saloanelor „Kaiserhof” străluciau în lumină și podobă. Comitetul în frunte cu neobositul d-l Dr. Sterie Ciurcu și mulți membri din societate așteptau cu nerăbdare ivirea iubitorilor noștri oșpeți în sala cea mare, unde muzica sta deja gata de a umple aerul de dulcile tonuri din melodiile române.

Abia au trecut câte-va clipe și figura impunătoare și demnă a d-lui prof. Nicolae Teclu apare deja în perspectiva decorațiilor acestor săli, acompaniat fiind de gentila-i fiică și de fiul dînsului. În scurt timp îi urmă d-l general Cantilli. După aceea sosiră reprezentanții „Comitetului național al studenților” din Bucuresci, în frunte cu d-l G. D. Spineanu, delegații societății „Tinerimea română” din Bucuresci, delegații studenților români din Iași, Graz, Budapesta, Clușiu și Cernăuți. Urmară stimatele familii din colonia română din loc: D-l Dr. Aurel cavaler de Onciul, D-l Dr. Nico Dionis cavaler de Preda, D-na Aspasia Popovici, D-na Popea (din Brăila), D-na Stătescu, D-l Dr. Al. Popa, D-l Dr. Florea Lupu, D-l și D-na Grigorevi, D-l Ion Micșescu, D-l Dr. Moldovan, D-l De-

metrie Mihaiulescu, D-l Ilies, D-l E. W. Strauss etc. etc. toți cu stimatele familii, apoi mulți ofițeri români din garnisona Vienei și în fine întreaga tinerime studioasă română din loc.

Nu dură mult timp, și sălile erau pline și toți se vedeau perduți în curentul unei veselii, bogate în bucuria și plăcere.

D-l Dr. Sterie Ciurcu bineventă în termeni foarte călduroși pe oșpeții soțiți în mijlocul nostru, apoi declară festivitățile de deschise. Muzica intonă „Deșteptă-te Române”, căruia îi urma un șir de piese frumoase românești. Pe fețele tuturor puteai ceti satisfacțiune, mulțămire, bucuria și mare veselie în această aleasă societate românească.

Câte sentimente indiscriptibile pătrundeau inima studentului român, care este silit să-și facă studiile în oceanul acesta de străini, la auzul melodiilor românești și la privirea atâtor Români?! Câtă mulțămire în inima membrului din „România-Jună”, vedînd atâta atențiune din partea Românilor! Numai Ardélul, iubitul nostru Ardél, nu mai scie de voiă bună, căci prin el fulgeră și trăsnește... Dér puserăm nečasul le o parte. Animația în petrecere era mare, fețele străluciau în veselie, conversațiunile vii și pline de interes și iubire. Veselia și petrecerea culmina în aranjarea unui dans, care dură până în târzie nopțe.

Parastas.

Vineri, 10 Aprilie st. n., la orele 10¹/₂ a. m. se oficiă în biserica greco-orientală din loc un parastas în memoria membrilor răposai ai „României-June”, la care luară parte toți oșpeții din seara trecută în frunte cu D-l Nic. Dumba. Toți membrii aveau insigniul societății învâlit în flor în tot decursul ceremoniei. Biserica cea frumoasă în stil bizantin și bogată în podobe era plină de asistenți și decursul serviciului divin a fost evlavios și impunător.

După parastas oșpeții au oceretat palatul și muzeele imperiale, percurgînd cu această ocaziune întreg „Ring”-ul, această stradă admirabilă și bogată în edificii pompoase.

După prînz comun luat în saloanele „Kaiserhof”, societatea oșpeților cu membrii din „România-Jună” apucă în grupuri mai mici spre Schönbrunn, palatul de vîră al casei imperiale, pentru de a-l cerceta și de a vedea grădina de animale, precum și minunatele aleiuri din întinderea cea mare a acestei curți domnești. Cu toate că o parte integrantă din farmecul, cel oferă vederii aceste grădini, cu toate că straturile de flori și verdete lipsean, totuși oșpeții noștri simțiră numai o plăcere, plimbându-se timp de 3 ore prin aceste locuri. După aceea ne despărțirăm, cu gândul ca să ne întîlnim érași la comers.

Comersul festiv.

Comersul a fost punctul cel mai strălucitor din întregul șir al festivităților.

Prin acesta am nisuit de a aduce și pe străini în poziția, de a putea lua parte la serbarile noastre, care într'adevăr, ne-au surprins în mod tare plăcut, apărînd în număr foarte mare.

Vineri la 8 ore seara sala de bai dela „Rosaehof” strălucia în pompa unei luminii, în care florile, decorațiunile de verdete și frunzele arhitecturice caracteristice acestei săli se scaldau toate într'un caprioiu liber, dér armonios. Apröpe întreaga colonie română a luat parte la acest comers și mai toate societățile academice din Viena. Lipsa de mese și de locuri mergea crescînd așa că au trebuit să se mai vîre mese pe unde s'a putut.

Damele au ocupat locurile de pe galerii, formînd astfel o frumoasă și splendidă cunună.

Președintele și contrapunctii comersului aveau eșarpe tricolore. Cel dintîiu avea și sabie, care îi servea spre conducere; de-asupra dînsului se afla acățată de galerie o formă de emblemă, pe al cărei câmp tricolor se aflau inițialele R. J. Aosta era înoujurată de o mare cunună de lauri, provădută cu pantlioi mari tricolore. Inapoi mesei presidiale se afla muzica lui E. W. Strauss, ér dinaintea ei era aședat la mese un public peste 500 de persoane.

Nu peste mult timp aparú membrul în senatul imperial, D-l Nicolae Dumba, distinsul cetățean, cunoscut în întreaga Viena, care avú bunăvoința de a primi protectoratul acestui comers, dînsul fú întîmpinat cu puternice strigăte de „se trăsescă” și de aplause prolongite. Tot asemenea și celelalte celebrități: consulul român Ghica, generalul Cantilli, prof. dela acad. de comers și președintele de onore al comersului D-l Nic. Teclu, apoi profesorii de universitate, consilierul de curte Ludwig, Schauta, Benedikt, Kaposi ș. a.

Festivitatea cu programul ei special începu sub privirile cele gratioase ale frumoșei ghirlande de dame.

Președintele comersului D-l Dr. Ioan Calinciu bineventă pe oșpeți prin o vorbire scurtă și pîtrunzătoare, ținută în limba română și germană; deschide astfel comersul, după care se cântă cînteoul „Gaudemus igitur”, care fú condus de „cantor loci” baritonistul Traian Mureșianu cu multă dexteritate.

După această introducere escelenta capela lui Eduard W. Strauss umplú sala cu acorduri dulci din ouvertura: „Stefan cel Mare”, opera eminentului compositor al baladei „Mănăstirea de Argeș” D-l Iacob Mureșianu.

Inflința și efectul, ce a avut această ouvertură asupra publicului ascultător a fost colosal de mare. Deja primele acorduri, care asemenea unor voci dulci-argintii, seducătoare și divine ale znelor povestitoare din trecutul de mîrire al Românilor, aceste acorduri șöpte te transpuneau pe plaiurile și pădurile, peste cari domnea

ochiul cel aprig al marelui Domn. Murmurul apelor și șöptele pădurilor, care se îngănuau în adierea lină a zefirului, apoi drăgălașul cîntec jalnic din fluierul ciobanului și peste toate aceste atmosfera și cerul senin, întregă acea viață idilică din trecutul românismului o simțeau adeno și o vedeau trecînd în tablouri vii prin fantazie, suscitade de divinele acorduri ale artistului nostru...

Töte aceste însă nu rămăneau mult timp în seninătatea lor idilică: câmpul se întuneca, pădurile viau, — zăngănitul lăncilor și al zalelor grele, tropotal cailor, toate aceste puneau în tremur întreaga atmosferă, — o confuzie armonică de tonuri, care minunat interpretau zăpăceala și larma unei lupte piept la piept cu paloșul, — și la urmă din această mare de tonuri încetul cu încetul reeșea tot mai curat, mai înălțător, mai impozant un marș eroic: marșul armiei române.

Un vifor de aplause întîmpină această piesă de valoare, fără îndoială a celui mai mare talent român de muzică de această categorie.

După această într'adevăr sublimă piesă, urmă bineventarea oșpeților de onore (a onorațiilor și societăților) din partea d-lui Dr. Aurel cav. de Onciul, care salută totdeodată în mijlocul nostru prezența comisarului suprem de poliție Thoma.

Cel mai sərbătorec moment al comersului a fost acela, când după un toast plin de avent ținut pentru Majestatea Sa împăratul nostru Francisc Iosif I. de președintele comersului, se frecă un salamandru, după care muzica intonă imnul popular.

Intreg publicul se sculă în picioare, erupînd în prelungite strigăte de „se trăsescă” la auzul imnului, ér gentilele dame în tot decursul imnului fălăiau batistele lor în aer. Strigătelor de urare le puse capăt marșul: „Hoch Habsburg”, care fú executat foarte precis de capela cea numărösă.

Se compuse o depeșă, care fú cetită în public și subsemnată de conducătorul comersului, prin care i-se aduce la picioarele M. Sale omagiile noastre. Depeșă a fost imediat espedată la palat.

Mare entusiasm produse apoi însuflețita vorbire a d-lui Dr. Alexandru Vajda pentru MM. LL. regele Carol I. și regina Elisabeta. Strigătele de „Ura!” și aplausele furtunöse păreau a nu se mai sfirși. Muzica cântă imnul regal, care fú ascultat stînd în picioare, și căruia îi urma un puternic și măjestos „Deșteptă-te Române”, încât tremura totă sala.

Urmă apoi cetirea locurilor de espedare ale telegramelor sosite în număr de apröpe 200, care au fost trimise din toate părțile și toate orașele mai însemnate din țările Europei.

Nöpteă târziu urmă un lung șir de toaste.

socoti, că pe hotar póte merge, și érași prinse a umbra cu pușca. Dér acasă sérăcia începea a-și arăta ghiarile.

Odată vine Mihaiú voios acasă dela vînat. Döră vînase ceva? Ba! Dér se întîlnise cu Miron faurul, care își avea casa pe o uliță doinică și peste mîna pentru măestria lui. Decí dise ca în glumă către Mihaiú: Mói Mihaiú, hai să facem schimb, dă-mi casa ta că-ți dau pe a mea și-ți mai dau ceva adaus; ție-ți e tot una în care uliță seđi, dér eu, cu măestria mea, stau réu unde stau.

— Ce-mi dai adaus? întrebă Mihaiú.

— Ce se-ți dau?
— Să-mi dai două sute bune.
— Ba două nu-ți voiú da, dér 150 fl. îți dau!
— Adă mîna, și noroc să dee Dumneđu!

Și dedură mîna și merseră la notareș de făcú contractele și beură

aldămașul și primi 150 fl. Când veni acasă, spuse muierei despre tîrgul cel bun și arătă atăta hăram de ban. Ea se bucură la vederea banilor și prinseră la trai bun și-și cumpără haine alese și se mutară în casa faurului Miron, ér faurul în casa lor.

E mai bine aci — se mîngăia Mihaiú, grădina-i mai mare și nu suntem tot în toiul lumei, cum eram, când eram în piétă.

Dér alt-cum sta lucrul. Casa ce i-o dete faurul era veche, mai nu mai varul și curățenia făuriței o mai ținea în sus, apoi nici era grajd nici șură numai cotecior pentru porci. Dér lui Mihaiú nici nu-i erau de lipsă grajduri și șuri, chiar și cotețul îi era de prisos, că „n'avea noroc de nimic”, așa dicea el. Dér, ce-i drept îi drept, grădina era mare și apröpe de vale. Casa, ce o dedú însă el faurului, era casă găzducăscă, cu odăi mari, cu tindă mare, cu pivniță, cu grajduri, șuri, fântână, cotețe și era în fruntea piațului; ér grădina se părea, ce-i drept, mai mică,

că era plină de olete, pe când ceea îi păré mai mare, că era golă.

Până 'n primăveră gătă banii, ce-i căpătase adaus din schimbul casei, ér loc avea puțin și la lucrul pămîntului nu punea mîna de loc. Decí, cât biată de loc mai avea, îl dete 'n parte, cel de cucuruz, ér cel de fînaț și de grâu îl dedú în arêndă, un loc cu 5 fl., altul cu 8 fl., și banii care cum îi căpăta, îi și toca.

Dér trebuia să se pună la ceva lucru. Ii plesni prin minte, că el are cap bun, ar poté învăța bîrdășitul. — „Bîrdășii sunt tot cu banu 'n mîna”, dicea Mihaiú, decí se puse și, cam dedú un fînaț în arêndă, își cumpără securi, ferestrau și două copcii, cu cari prind lemne de capră, când cioplesc. Astfel intrarmat cu unelte de bîrdăș, mergea și cioplea cu meșterii.

Meșterii, veđi bine, au lipsă de multe feluri de ómeni, că pe cei ce nu sciu ciopli bine, îi pun de taie cu spata, de cioplesc din întreg și-i folosesc la ridicăturí. Astfel Mihaiú

Pușcașul lăsă pușca 'n cuiú lângă césul cel cu cuc și mergea cu unelte în spate fâlos, că el e meșter.

Sciut lucru este, că meșterii noștri mai cu nimica s'aleg din lucrul cu barda, dér trăsesc bine cel puțin. Că stăpînul, ba care lucră, le dă vîinars de 3—4 ori pe đí, apoi le dă mîncare bună, ca să-i lucre omenesce și le mai dă și bani, ér ei banii îi béu Dumineca și în sərbătorí și când vine iérna, se tređesc cu uneltele tocite, cu hainele toate sdrențe și cu podul gol, vorba éluia:

Nici la șură nu-i strinsură
Cât se iee-un puiú în gură,
In cămară-i ca și-afară,
In podlaș
Ca-'n inimaș,
Prin pod poți umbra descolță
Că nu ti-i 'mpunge 'n grăunțe!

Așa fú și la Mihaiú, când veni iérna; dér era gras, că-l îngrășase traiul cel bun și beutura cea multă, ce o bágase 'n el, cât fú véra de mare.

D-l Dr. Nicolae Comşa vorbi pentru protectoratul comersului și membrul fondator al societății d-l Nic. Dumba, er d-l stud. med. Tiru Perfia pentru „alma mater”. D-l stud. techn. T. Popovici mulțămesece oșpeților, cărî au venit în număr atât de mare să ia parte la festivitățile și în special oșpeților români.

D-l Drd. Ionel Capşa toastă în onoarea damelor și le mulțămesece pentru prezența sa la comers.

Aplause și strigăte de „să trăiască” au însoțit în tot decursul lor aceste vorbiri. După fiesce-care toast musica esecuta o piesă, care a fost mai totdeauna românească.

Incepe apoi un șir lung de răspunsuri la aceste toast.

D-l Nic. Dumba mulțămesece în termeni precisi și bine simțiți pentru onora și încrederea pusă în densusul cu această ocaziune, și dizece apoi între altele, că densusul „mai mult pentru aceea păstrează atâta stimă și considerațiune față de „România-Jună”, fiind-că această societate ține și-și păstrează idealele, de carî e condusă, tot-mai într-un timp, care te face să te abată tot mai mult dela ideale”. Indemnă și sfătuesce tinerimea, ca să țină și de aci înainte cu jertfă și sfințenie la idealele ei.

O drăie de aplause și strigăte de urare urmă pe distinsul vorbitor.

Prof. de psihiatriă dela universitatea din loc, d-l Benedikt, vorbi despre poporul român, ca popor de cultură, despre alesele lui însușiri, carî il fac atât de accesibil pentru cultură; dizece, că el „cunoșce pe Român dela esamene, cu care ocaziă s'a născut a pătrunde în individualitatea firei lui”, ne prevede un viitor cultural înflorit pe basa acestor scurte dăr profunde și precise cercetări, carî le-a făcut densusul în această direcțiune. (Vii și prelungite aplause.) Ridică în fine paharul în sănătatea și înflorirea Românilor, fără deosebire de sec. Prelungite aplause și strigăte de „să trăiască”.

Urmăz după aceea vorbirile reprezentanților diferitelor societăți academice studențesci, atât române, cât și străine. Anume d-l Munolescu vorbesce în numele „Tinerime române” din Bucuresci, D-l Tamara în numele „comitetului național al studenților” din Bucuresci, declamând ca adaus la vorbire „Deșteptarea României”, care avă un deosebit efect; vorbesce apoi D-l Ballanescu în numele societății „Unirea” din Bucuresci, D-l Răscan în numele tinerimei din Iași, D-l baron Vasileco în numele societății „Junimea” din Cernăuți, D-l Victor Branice în numele societății „Petru Maior”, D-l Vlad în numele tinerimei din Dudapesta, D-l Ciortea în numele tinerimei din Clușiu, D-l Harling în numele tinerimei și societății „Carmen Sylva” din Graz.

Vorbesc după aceea delegații societăților academice din loc: „Germania” (Ger-

măni), „Tatrau” (Slovaci), „Zvonimir” (Croatii), „Zora” (Sârbi), „Slovenya” (Sloveni), „Balcau” (Bulgari) și „Hellas” (Greci). Aceste vorbiri s'au ținut din partea oratorului dela „Zvonimir” în limba italiană, dela „Slovenya” în limba latină, dela „Hellas” în limba germană, er toți ceilalți în limba lor mamă. Vorbirile au fost ascultate cu încordată atențiune și au fost de multe-ori intrerupte de vii aplause.

După terminarea acestui lung șir de toast, urmă înțonarea cântecului „O du alte Burschenherrlichkeit”; caruia îi urmă un marș românesc.

Imediat după aceea președintele comersului D-l Dr. I. Calinciuc, care cu o admirabilă dibăciă și tact a condus întregul comers, închide festivitatea la orele 1 noaptea.

Animația și veselia publicului a stat în tot decursul comersului pe nivelul cel mai înalt, așa încât chiar după închiderea sala rămăsese tot plină de oșpeți, carî în mod confidențial continuă această plăcută petrecere studențescă în cea mai mare voie bună până în dorî de dî.

Pe de altă parte damele, față de carî ar fi trebuit și trebuie să avem considerațiuni atât de mari cu astfel de ocaziuni, au asistat până la finea comersului, formând pe galeria ghirlanda aceea splendidă, care a impus atât de mult străinilor, în cât ei, vorbind, nu s'au putut stăpâni de a nu da espresiune admirațiunii lor față de această încântătoare cunună de flori române, carî au dat atâta farmec întregii festivități studențesci. Pe mine însu-mi nu mă lasă inima, de a nu aminti numele acestor gingașe floricele: D-șora Aurelia Mihailescu, D-șorele Lucia și Zoe Popovici, D-șorele Miși și Ema Micșescu, D-șora Paula Smeu, D-șora Popea, D-șora Risu, D-șora Botoșan și alte multe, încântătoare, carî au contribuit la ridicarea nimbului comersului, dimpreună cu o mulțime de dame din societatea înaltă parte din coloniă, parte din lumea română.

Pentru comers s'au făcut programe, pe carî a fost tipărit textul cântărilor. Acestea au fost împărțite la participanți și aveau nota caracteristică: la un colț îndoit tricolorul național, care a impus atât de mult oșpeților.

Cornel Comanescu,
stud. techn.

Ce-î conștiința națională?

Etă cum răspunde la întrebarea această gazeta poporală din Cernăuți „Deșteptarea”:

Conștiința națională este, ca să te scii cine ești și de unde de tragî, și apoi să stai morțiș pe limba ta și să o vorbesci cu drag ori și unde și ori și cu cine.

Dacă-s Român, apoi trebuie să știu, că mă trag dela Romanî, dela poporul acela, ce a fost cel mai vestit, apoi am

să-mi cinstesc limba asta Românească, vorbind într'nsa ori și când și ori și unde. Decî cei ce au venit în țera mea, aceia au să se dee după mine și să vorbescă cu mine în limba mea și nu am eu a mă da după densusii și o vorbi în limba lor.

Nouă Românilor ne și dizece mămăligari, și de ce? De aceea, pentru-că tot lăsam dintr'al nostru și ne luăm după cei străini.

Dacă vrei tu, măi Române, să areți în fața lumii, că ai conștiința națională, apoi ori de unde ai fi, n'ai să vorbesci decât numai românește ori și unde ai fi și cu ori și cu cine și-ai da fața, adică numai în limba, în care te-a născut și te-a desmerdat maică-ta.

Și ține minte, că nici căpitanul la căpitănie, nici judecătorul la judecatorie, nici altul careva n'are să te silăsoa a vorbi în altă limbă, decât în limba ta.

Eră în casa ta caută, de vorbesce atât cu femeia ta, cât și cu copiii tăi și cu hargății tăi tot numai românește cât vei trăi; așa se va cunoșce că ai ceea-ce se chiamă conștiința națională, adică că-ți cinstesci, limba și neamul românesc, din care te tragî.

Insemnătatea istoriei naționale.

Cuvânt introductiv la cursul de Istorie Națională,

rostit în 24 Noemvrie 1843 la Academia Michăileană*) de Michail Cogălniceanu.

(Fine).

O sută de ani după Christos, întâlnim pe Decebal, cel mai însemnat Rigă barbar, care a fost vre-odată. mai măreț, mai vrednic de a fi pe tronul Romei, de cât mișei urmași ai lui August, în adevăr, acest Decebal merita atât de puțin numele de barbar cât și ori-ce alt barbar mare, care doresce a-și civiliza țera. „Este barbar, dizece d. Saint-Marc Girardin, acela care sub Domițian, biruitor legiunelor romane, cerea ca împăratul în loc de bir să-i trimetă mesteri și lucrători de tot felul, atât în artele războiului precum și în acele ale păcii? Este un barbar acela care, înainte de a începe războiul împotriva Romanilor, căuta până în fundul Asiei alianța unui alt dușman al Romei, al Rigăi Partilor? Până acolo se întindea politica acestui barbar însemnat. Inșă, un erou mai mare se pornesce asupra lui, Decebal trebuie să se plece, patria i-se supune, și nevroind a o vedea rōbă el, care o ținuse slobodă și mândră, care lua bir de la domnitorii lumii, își dă singur mōrtea și scapă de a figura în triumful lui Traian, singurul împărat păgân, pe care din pricina virtuților sale, Creștinii l'au pus în raiu. Așa, domnilor mei, se sfîrșește războiul Dacilor, una din epocele cele mai importante din istoria Romei...

Trece o sută de ani și patria noastră, schimbată în coloniă romană, începe a se

face teatrul unde sōrtea Imperiei se hotăresce de cătră barbari; la Dunăre este lupta între barbari și civilizați. Alanî, Avari, Gepizi, Goți, Huni, Lombarzi, Bulgari, pe toți aceștia îi vedem trecând și petrecând prin țerile noastre, sfîșind una după alta imperia Cesarilor, risipind'o în urmă de tot, și prefăcând, în sfârșit, fața Europei. Istoria tuturor acestor popōre barbare, care este lipită cu începutul tuturor națiilor nouă, ar rămănea întunecată, dacă nu s'ar desluși prin istoria românească.

În vremile moderne erăși vedem Moldavia și Valahia menite ca și în timpul de demult a fi locul luptelor celor mai sângeroșe. Ungurii, Polonii au hotărît aicea cea mai mare parte a rēsbōielor lor cu Turcia. Subt zidurile Hotinului, Sobiețki câștigă reputația militară, care pe urmă îl chiamă pe tronul Iagelonilor. Imperialiștii, moștenitori Ungurilor, culeg erăși în țerile noastre cele mai frumoșe trofee asupra Osmanilor. Vine începutul vēcului al opt-spredecelea și Moldova vede figura cea mai măreță din tōte, a lui Petru cel Mare. De atuncia mai tōte biruințele Rusiei asupra Turciei se câștigă în principaturî; bătăliile, tractaturile, generalii isbânditori a acestei puteri pōrtă nume de locuri românești. Nimeni dăr, nu pōte tăgădui interesul universal al unei istorii, care ne înfățișeză nisece întâmplări așa de importante, nisece bărbați așa de străluciți, nisece nații așa de numeroșe și de deosebite, carî tōte pe pământul patriei noastre au lăsat urme de trecerea lor, monumente de esistența, ce au avut, bine-cuventări sēu blăstemuri; unele și altele meritate prin facerile de bine sēu prin rēuțățile, ce ne-au lăsat.

Dacă e așa de interesantă istoria, e inșă și fōrte greu de scris. Cerințele istoricului sunt fōrte mari. În primul rēnd trebuie să aibă talent. Acesta nu e indestulător; trebuie să posedă isvōre vrednice de creșare, lucru, care lipsește aprōpe cu totul pentru istoria Românilor. În al treilea rēnd, să fiă nepărtinitor. Acesta e o mare greutate, căci absolut nepărtinitor nu se pōte: în Tucidide vedem un Atenian, în Titu Liviu un Roman.

Cogălniceanu declară, că el se va arăta Român, inșă nu va exagera, nu va urma șōla istorică ardeleană, care mergea până a trece ca fapte ale istoriei Românilor cele petrecute la Roma de la Romulus până la căderea imperiului. El îndemnă pe toți a se feri de această „maniă”, „căci să ne scoborim din Ercul, decât vom fi mișei, lumea tot de mișei ne va ținea”.

Înainte de a sfîrși, dați-mi voiă domnilor mei, să chiem luarea vōstră aminte asupra cursului meu. Dacă Grecii au cădūt odată sub jugul lui Filip și în urmă sub jugul Romanilor, este pentru că au voit să fiă Plateani, Tebani, Ateniani, Spartani și nu Heleni; tot așa și strămoșii noștri au voit să fim Ardeleni, Munteni, Moldoveni și nu Români; rare-ori ei au venit să

De primăvera până tōmna târdu căpēta în tōtă Dumineca câte 2—3 fl., dăr cum îi căpēta, așa se duceau. mai pe bucate la femeia și copii, pe tutun și vinars Dumineca și n sērbători.

Fiind lucrul așa, mai vëndu un loc, sē-și cumpere haine călduroșe și surcel de Crăciun și ceva bucate. Acu-i mai rămaseră două locuri mari și frumoșe, carî, dizece el, nu le-a da cu nici un preț. Dăr nu se ținū de vorbă, că colo pe la Anul nou vëndu unul și din acelea și trăi dīle albe cu banii ce-i căpētă și umbra la vēnat, er cucu-i tot cânta „cucu!” „cucu!”

Colo după Bobotēză îi vine vestea să mērgă la Prăbușita, că socru-s'o trage de mōrte. Acum bani avea, haine bune avea, că-și vënduse un loc, decî se pune și-și ia un cărauș cu sanie cu cai și-și încarcă femeia și copii pe sanie și îi la Prăbușita!

Intr'adevăr, că socrul sēu era rēu bolnav, dăr totuși putēu bine

grăi; decî îi dizece, după ce-l vēdū lângă patul lui: Dragul meu ginere, eu pōte c'oi muri, că-s bētrân și slab. Dăr etă-ți spun, ție și-se cuvine parte din moșia mea, parte pentru Melania, acea parte tu sē nu o vinđi, ci o ține, că ai copii mulți și mai pōți avē dela Dumneđu; pe unii îi vei aședă acolo, er pe alții îi vei aduce aici. Aici nu-i rēu, pentru omul harnic că avem pădure sătēscă, de nu trebuie să cumpărăm lemne, avem sărătură și pășunat mult și bun, și omul harnic aci pōte ține ușor vite multe și bune; decî nu vinde dēstrea Melaniei, că pământul nu cresce, dăr omenii se înmulțesc.

— Nu voi vīnde-o socrule.

Sedură ei câteva dīle prin Prăbușita, apoi veniră acasă. Dăr nu trecură 2—3 sēptēmăni și le veni veste să mērgă la îngropăciunea moșneagului. Și s'au dus atât Mihaiū, cât și Melania cu drōia cea de copii cu tot. Și îngropară pe moșnegul, apoi împărțiră cele rămase după el,

că Melania mai avea trei frați și o soră, toți aședăți, dăr neîmpărțiti.

Acum se împărțiră ei, lui Mihaiū i se veni din împărțania două locuri ca de cinei carē de cucuruz amēndouē și un fēnaș ca de 8 carē de fēn, apoi parte din casă și grădină și o vacă cu vițel. Tot câte atâta căpătă fiă-care din cele rămase de moșnegul, că fusese gazdă și el.

Dăr un frate de-a Melaniei era cojocar, acela dizece cătră Mihaiū: Mē, cumnate, aci ai o lēcă de moșia, acolo la voi încă ai o lēcă și în două locuri e greu de purtat gāz-dășagul. Uite, eu sunt cojocar, aci-i satul mai mărginaș nu-i așa în dricul șesului, ca la voi, apoi nici nu aveau tēgurî ca voi, hai facem noi un tērg: dă-mi tu casa cu grădina și cu locul ce-l mai ai la voi și eu îți dau tōtă partea mea de moșia de aci, cu partea din casă și grădină și cu vacă cu tot.

Mihaiū nu mult se gândi și făcū tērg cu cumnatul sēu cu cojocarul,

care se mută la noi în sat și se făcū gazdă și fruntaș, er Mihaiū Pușcașul se mută în Prăbușita, unde s'a și prăbușit de tot, că vinars și p'acolo este, er fără muncă nici acolo nu mai cresc bucatele și nu se țin vitele. Când eșia din sat l'a apucat o jele și prinse a cânta:

La toți li-a cântat cucul
Numai mie gangurul
Să mă duc sē-mi las satul;
La toți li-a cântat mierla
Numai mie pupăza
Să mă duc sē-mi las casa.

Și și-a lăsat satul și s'a dus și dus e până n dīua de ađi. Nu se mai arată p'acî. Cine scie pe unde-i mai cântă cucul! Spun omenii, că-i rēu străbătut, n'are nimic, tot a vëndut ce numai a avut preț, er acum trāesce ca botăș, adică mână vitele negustorilor dela un tērg la altul și și nōpte, ierna vēra-i tot pe drum, dela un tērg la altul, er Melania-i gāzdōe nu sciu la cine acolo n Prăbușita, că copiii toți îi sunt acum

se privescă între dâșii ca o singură și aceeași nație; în neunirea lor d'ar trebuie să vedem isvorul tuturor nenorocirilor trecute a căror urme încă până astăzi sunt vii pe pământul nostru. Departe de a fi părtinitorul unui sentiment de ură către celelalte părți a neamului meu, eu privesc ca patria mea totă acea întindere de loc, unde se vorbește românește, și ca istoria națională, istoria Moldovei întregi înainte de sfârșirea ei, a Valahiei și a fraților din Transilvania. Această istorie este obiectul cursului meu. Intinându-mă, cum se înțelege de la sine, mai mult asupra întâmplărilor Moldaviei, nu voi trece sub tăcere și faptele vrednice de însemnat a celorlalte părți a Daciei, și mai ales a Românilor din Valahia, cu cari suntem frați și de cruce și de sânge și de limbă și de legi. Prin urmare, vă rog să însemnați, că eu nu voi descrie faptele deosebite după ani și zile, ci într'un chip colectiv...

Istoria Românilor, ca și a tuturor națiilor moderne, se împarte în istorie veche, de mijloc și nouă; fiă-care din aceste se împarte în mai multe perioade, cari toate încep cu vre-o epocă însemnată. Nu vă voi vorbi de cât de împărțita principală.

Istoria veche se începe de la cele întâi timpuri istorice ale Daciei, și merge până la întemeierea staturilor Valahiei (1290) și Moldaviei (1350).

Cu formarea principatelor se începe istoria de mijloc, și se sfârșește cu desăvârșita lor cădere sub domnia fanarioților (1716). Această parte a istoriei este adevărată istoria a Românilor.

Istoria nouă se începe cu veacul cel mai cumplit, care vre-odată a apăsât țările noastre. Tote elementele de naționalitate și de patriotism sunt de mult pierdute! legile fundamentale ale țerei se calcă în picioare; adunările obștești, sub nume de Divanuri, se fac numai nise formalități fără interes. O aristocrație ignorantă, sprijinită de Pörtă și de cler, pe de o parte ține în lanțuri un popor de mai mult de două milioane de oameni, eră pe de alta se face stavilă chiar binelui, ce unii din domnia fanarioților voesc a face; driturile țerei, cari din cari se si-lesce să le vîndă mai cu mic preț și mai de grabă! isvoarele de înăvuire publică se întrebunțeză numai la folosul unor familii privilegiate. Moldavia se sfâșie în trei părți, Valachia este încunjurată cu cetăți turcești, zidite pe pământul ei. Fără ajutor dinlăuntru, Români scapă toate prilejurile de mântuire; și, în vreme când toate popoarele Europei înainteză spre o mai sdravănă întemeiere din lăuntru și din afară, noi, cu aceeași repețime, ne apropiem de peire. Revoluția francesă, sguindu Europa până în cele mai adânci ale sale temelii, se resimți și între Români; unii dintre ei se pun în comunicații cu directorul frances; d'ar prea multe țări, prea multe stavile împedecă ori-ce bună ispravă. Pe urmă, biruitorul de la Marengo, în expediția sa în

Egipt, voind a da tréba Turcilor, trimite emisari în Valachia și Moldova, ca să formeze partisanii ideilor noué; generosul Rigas, măgulindu-se cu făgăduințele lui Bonaparte, se face propovăduitorul slobodeniei; oprit în întreprinderea sa, el se dă călailor de la Belgrad și móre pentru patriă. D'ar móre sa nu rămâne neroditoare; și ea este menită să pregătéscă regenerația noastră; móre lui Rigas de o parte, apă-sările nesuferite ale tiranilor de altă parte, ideile veacului, cari de și încet, d'ar tot începuseră a pătrunde între Români, scrierile lui Petru Maior și ale altor bărbați patrioți, contactul cu armile rusesce, ce au ocupat Principatele de la 1806 și 1812, toate aceste pregătéscă întâmplările de la 1821. În vremea când în Moldova Eteria isbucnește și chiamă la slobodeniă nu numai pe Greci, d'ar pe toate popoarele creștine, cari gameau sub jugul Turciei, Tudor Vladimirescu ridică pe de altă parte în Valachia stégul național, vestind Românilor, că vremea venise pentru ca eră să scuture stăpânirea străinilor, să depărteze abuzurile, cari o rodeau, și să dobândéscă guvern național întemeiat pe o Șartă¹⁾ liberală. Pornirile și ale lui Ipsilanti și ale lui Vladimirescu au un réu sfârșit; d'ar, cu toate aceste, rezultatele lor pentru noi sunt nemăsurate. Întâmplărilor de la 1821 suntem datorți cu ori-ce preț propășire ce am făcut de atunci, căci ele ne-au deșteptat duhul național ce era adormit cu totul. De atunci multe împrejurări din afară ne vin în ajutor; Curtea protectoare²⁾ ca o răsplată pentru jertfele, ce Români i-au făcut de la Petru cel Mare până la pacea de la Adrianopol, simțesce o îngrijire adevărată pentru sörtea noastră; și, deși încă românismul nu triumfă, cum dicea d. Aron,³⁾ totuși existența politică începe a ni-se așeză pe temelii mari statornice. În urma multor pătimiri, multor nenorociri, un orizont mai senin ni-se arată; pacea de la Adrianopol se încheie între Rusia și Turcia, și drituri pierdute de vécuri ni-se întorc înapoi. Kiselef, un nume, pe care Români nu trebuie să-l rostéscă de cât cu regenerația patriei, cu punerea în lucrare a pravilelor menite să ne facă o nație, până la împlinirea celei mai mari făgăduințe, până la cea mai temeinică închezășuire a naționalității noastre, adecă numirea de domni pământeni, și pe viétă, pe tronurile Moldaviei și Valahiei.

Până aici, domnilor mei, vine istoria ce am să vă înfățișez. Sprijinul cel mai temeinic, ca să pot ajunge la țelul dorit, îl aștept de la indulgența d-vóstră și de la nădejdea măgulitoare, că prin prelecțiile

¹⁾ Șartă=charta, adecă constituțiune, după numirea dată primei constituțiuni englese, magna charta libertatum (1215).

²⁾ Curtea protectoare=Rusia.

³⁾ Aron Florian, autorul unei broșuri: Patria, patriotul, patriotismul și al altor scrieri istorice.

mele voi putea deștepta în d-vóstré un duh de unire mai de aproape între toate ramurile neamului românesc, și un interes mai viu pentru nație și patriă. Această mi-ar fi cea mai scumpă răsplatire și cea mai bună îmbărbătare în trudnicul meu drum.

Într'o asemenea istorie, care cuprinde atâtea timpuri și atâtea locuri, chiar cu cea mai mare luare aminte, trebuie să fac greșeli; ori-cine însă va bine-voi a-mé asculta ceva, va însemna că ele se vor întâmpla din lipsa cunoscințelor și nici de cum din rea voință séu cu vre-un scop ascuns. În înfățișarea întâmplărilor, cari sunt aproape de noi, voi fi cu cea mai neadormită priveghiere, mărginindu-mă a vă arăta numai faptele împlinite, fără a voi a vă descoperi și țelurile ascunse... Noi n'am ajuns încă așa departe ca să putem trata cu nepărtinire istoria contemporană; această este tréba viitorimii; Dumnezeu d'ar să mă feréscă de a voi a mé pune censorul conviețuitorilor mei, judecându-le séu criticându-le purtarea și faptele.

Curs de îngrijitoare.

În 1 Mai a. c. st. n. se va deschide la „Asilul de copii gr. cat. din Blășiu“ un curs de 6 săptămâni pentru pregătirea și provederea cu diplome de calificațiune a acelor candidate, cari doresc, să fiă aplicate ca îngrijitoare (bone, doice) la asilele de vară. Candidatele, cari doresc, să fiă primite la acest curs, trebuie să se însinue în scris ori verbal până în 30 April a. c. și au să producă următoarele documente:

1. Atestat matricular de botez, din care să apară, că au etatea prescriasă (18—40 ani).
 2. Atestat de moralitate dela antistia comunala, vidimat și de parochul confesiunii, căreia aparțin.
 3. Să dovedéscă, că sciu cel puțin ceti și scrie, că vorbesc și limba maghiară și că sunt deplin sănétose.
- Soțiile, véduvele și orfanele învățăto-rilor vor fi preferite.
- Blășiu din ședința senatului „Asilului gr. cat. de copii“ ținută la 6 April 1896.

Ioan F. Negruț,
președinte.

Musica corală în armata română.

În România se fac încercări pentru de-a introduce corurile vocale în armată. Resultatele de până acum, după cum spune „România musicală“, sunt foarte multămitore. Etă ce scrie numita fôie:

S'a reușit pe deplin cu încercarea făcută pentru introducerea muzice corale în armată. S'a dovedit și cu această ocașiă că Românul fiă chiar luat soldat din mijlocul satelor, dela cornele plugului, are aptitudinii de a intona și póte deveni capabil să cânte în coruri, în armonie, în ansamblu când, se înțelege, este pregătit în acest scop, când 'i se dá ore-care instructiă musicală, ori cât de elementară.

Ce folositor ar fi, când ideia această de a-se înființa coruri, care sperăm, că se va adopta în curând în totă armata, s'ar puté înrădăcina și în obiceiurile sâtenilor, ca în loc să-și petrecă sêrbătorile chefuind la cărciuma hanului, să formeze coruri naționale, după cum în satele din Transilvania s'au putut înființa de mult.

Acest început mare și frumos în primul rând ar privi pe învățătorii și institutorii noștri, d'ar pentru o reușită se cere acestora pe lângă voință, cunoscințele musicale necesare, ceea ce din nenorocire le lipsesce în genere.

Încercări de a-se introduce musica corală în armată s'au mai făcut în câteva rânduri, însă n'au dat nici un rezultat multămitor.

Sub Domnia lui Cuza-Vodă, după Unirea-Principatelor, s'au creat câteva posturi de măestri pentru coruri. Acești măestri fiind străini, au lucrat cum sciu, toți străinii să lucreze pentru musica românească. După aceștia s'au mai făcut în mod voluntar câteva încercări și cu multe sfortări, de abia excepțional, s'a putut cânta la unison, de armoniă nu era nici vorbă.

Între anii 1888—90 s'au făcut încercări mai serioase la două regimente din capitala Bucurescei, însă din cauza diferitelor prejudiții, neajunsurilor, nepăsării generale, neîncrederii într'o reușită, ideia a fost părăsită.

Acum încercarea s'a făcut cu soldații regimentului 21 de dorobanți, ér nu cu regim. 28) cum din eróre anunțasem în numărul trecut al Revistei.

Primul marș militar, dela care am véduț soldații întorcându-se pe calea Victoriei, l'au făcut la Jilava, cântând pe drum mai multe piese corale. S'a observat atât în timpul marșului, cât și la întorcerea regimentului în casarmă — imi spunea un prieten, — că soldații nu păreau de loc obosiți, din contră erau îmbărbătați, însuflețiți, veseli, sub influența sentimentelor patriotice, ce le infiltrasse cântarea.

În curând regimentul 21 de dorobanți va fi scos în tabără pe platoul dela Cotroceni, pentru esercițiile militare, și se va puté vedé aci și mai bine folósele, ce vor decurge din musica corală.

Înființarea unui cor la regimentul 21 de dorobanți se datoresce în primul rând d-lui general Argintoianu.

Acest bun și prevédător general, înțelegând importanța corurilor în armată, folosul real ce ar puté aduce, a luptat cu tot din'adinsul pentru reușită. Această idee a fost primită cu plăcere de comandantul regim. d. colonel Capșa, precum și de toți oficerii regimentului. Între alții d. major Iliescu este unul, care a luptat foarte mult și fără preget pentru isbânda acestei încercări.

Până acum soldații au studiat perfect următoarele piese corale: „La o rândunică, Aideți peste Prut“, „Tera mea“, „Trecerea

mărișori și slujesc pe la cei creștini.

Amu de s'ar scula moș Mihnea și ar vedé cine-i în casa lui și în binele lui, și de-ar vedé, ce fecior harnic s'a ales din Mihail lui, ar muri de gróză și de rușine; noroc pe el, că morții nu mai pot eși din grópă!

Reteag, Martie 1896

Ion Pop Reteaganul.

Poesii populare.

Auđit'am, bade, eu
Că mâne-ta-i pare réu,
Pare-i réu, nu-i pare bine
Până ședți, bade, cu mine.
Aséra-am inserat pe cóstă
Pe din sus de casa vóstră
Ș'auđi pe mâta 'n casă:
Blăstemându-mé pe mine
Probozindu-te pe tine
Pân' ce ședți, bade, cu mine.
Da, de mine, nu ședé
C'a mea penă n'a scádă,
C'a scádé din clopii teu

Bădiță de dorul meu.
Nu ești, bade, rupt din sóre
Să 'mi bănuesc așa tare;
Și din sóre de-ai fi rupt
Dela-o ți, doué, te uit,
Și țita maichii-a fost bună
Și-am uitat'o dela-o lună,
Pe tin' încă te-oiđ uita
De nici firea nu mi-a sta.
.....
Eu beui apă din soai
Cât beui, te și uitai,
Și beui apă din baltă
Nu-mi trebuiesc nici-odată!

Spune, bade, mâne-ta
Să mănânce și să bea
Firea dela mine-și iee,
Să mănânce sălétosă,
Că nu io-i fi noră'n casă,
Pân' a cresce grău 'n tindă
S'ajungă cu spicu 'n grindă,
Pân' a cresce grău'n casă
S'ajungă cu spicu 'n masă.
.....
Frunđa verde calapér
Dela maica doi mé cer:

Unu-i gazdă și hid tare,
Altul sérac, frumos tare.
Io întreb frunđa de nuc:
După care să mé duo?
D'a grăi frunđa de frag:
După care ț-i mai drag.
Și grăi frunđa de vie:
După care-ți place ție.
D'a grăi frunđa cea viie:
Las'o dracului trumsétă,
Că-i ca póma pădurétă,
Când o veđi: roșie 'n créngă
Déo'o rupți, lumea-ți-e négră.

De pe Valea Almașului.

Vasilii Dumitraș,
învétator.

Ardere-ai lume ca para,
Că de ce nu-mi lași tignéla,
Ardere-ai lume cu foc,
Că în tine n'am noroc
Póte că l'ai ars în foc.

Séracă inima mea
Mult îi bună, mult îi rea,
Mult îi négră ca tina,
Ca tina primăvara.

Frunđa verde de sacsău
Dare-ar bunul Dumnezeu
Să te vedé lume ardénd,
N'ăși alerga să te stîng,
C'ăși alerga să te-aprind.

Diua-i nor și nóptea-s stele
Io-mi petrec lumea cu jele
Dóuě bune, patru rele,
Așa-mi trece viétă
O ți bună, alta rea.

Mé mir inimă de tine
Ce pământ negru te ține,
Că ești frunđa de saoséu
Ce o bate vântu'n téu
Când o iau din locul séu.

Codrile, solgăbiréu
Nu-mi judeca capul meu,
Că n'am făcut nici un réu.
N'am ucis, nu te-am furat,
Și de tignă tot n'am dat.
De sub póla Munților apuseni.

Dunărei“, „*Până când frate Ardelene*“, „*O Românie*“, „*Cântecul Vânătorului*“, „*României și fraților mei*“, „*Cântecul străinătății*“, „*Christos a înviat*“, „*Doile canoane*“, „*Bate vântul*“ și „*Tara ne chiamă*“. Tote aceste piese corale sunt cântate în armonie: tenori, primii și secundii, baritoni și basii. De sigur cu timpul repertoriul se va mări, se va pute studia și alte cântece ca hore, doine, cari vor distra pe soldați în orele de repaus în casarmă sau în tabără. Ca o recreațiune instructivă s'ar pute chiar introduce dansurile noastre naționale în armată, pentru conducerea cărora nu ne încoim, că bătrânul și neobositul profesor *Moceanu* ar primi bucuros să dea concursul său.

Sunt mai multe folose, ce vor decurge prin introducerea muzicii corale în armată. Noi aci numai vom schița în trăsuri generale pe cele mai însemnate.

Muzica corală are o înriurire asupra serviciului militar, asupra vieții militare, asupra greutăților disciplinare din casarmă, la cari fatal sunt supuși toți soldații.

Muzica corală, care cuprinde idei morale, patriotice, religioase, influențează, nemărginit de mult asupra simțămintelor soldaților, asupra educației și culturai lor. Compozitorii noștri vor găsi și ei un îndemn de a scrie piese corale, când vor ști, că în armată se va pute produce arta lor.

Mai pre sus de toate muzica corală în armată trebuie să aibă de scop ridicarea nivelului moral al soldaților și introducerea disciplinei militare pe o cale blândă, exclusând astfel bătaia și ori-ce pedepse riguroase, cari nu fac altceva, decât abrutizează pe soldat.

Sentimentul de naționalism și patriotism se formeză cu incetul, der se cimenteză sigur și pentru tot-deuna prin muzică.

În timpul rebelului din 1877—78 s'au compus mai multe piese muzicale foarte frumoase, foarte patriotice. Câtă-va vreme s'au cântat cu o adevărată pasiune atât prin armată, cât și printre civili: „*Hora Plevnei*“, „*Marșul lui Iancu*“ etc., însă astăzi unde se mai cântă?

Muzicile noastre militare, cari, în trecut fă dīs, numai „muzici“ nu sunt cu actuala organizare, execută sub conducerea capelmăistrilor străini tot felul de arii și marșuri străine. Soldații merg ca nise mașini în trap după o muzică, pe care n'o înțeleg și de care nu pot fi influențați întru nimic. De aceea introducerea corurilor patriotice în armată va fi de un folos imens pentru soldați, căci prin modul acesta se va ține aprins în pieptul lor în tot momentul dorul de țară, de patriă vor fi însuflețiți și gata de jertfe, de fapte mari și vitejese.

Cestiuni școlare.

Raport și comentariu.

Asupra apelului: „O întrebare sinceră și o propunere către d-nii învățători români din Transilvania și Ungaria“.

(Urmare).

În ce privește dorința d-lui Simu, ca învățătorul să însemneze în cronica sa în fiă-care an toate datele referitoare la progresul, ori regresul școlii și preste tot al culturii din aceea comună, sunt în deplin acord cu dēnsul.

Ce atinge însă observarea d-lui Simu, că „nu suntem încă destul de copti pentru astfel de lucruri“, răspund, că ar fi o rușine a noastră, decât ne-am prezenta necopti în fața seculului viitor. Timp a fost de-ajuns pentru a ne cōce. În fine copti — necopti, se eșim la ivelă, că de nu, ne scote viitorul cu lopata din cup-tor și are să ne arunce în cazul acesta mai înderēt, decât cum stăm în adevăr acum. Ce-o fi copt, i-o plăcē, ce nu, va da la o parte. De ce să ascundem viitorului adevărata noastră stare? Dōră n'om fi tocmai așa de golii ca Adam și nici așa de necopti ca pepenii prin Iunie. Viitorul nu ne cere nimic înainte de vreme. Și

în decursul unui vēc trebuie să se fi copt ceva. Când vine vremea secerișului, pentru câte-va spice necōpte, secerătorii nu se opresc în cale.

Ce privește partea din urmă a observărilor d-lui Simu, că cauza acēsta (cu monografiile) să fiă luată în mână de Ven. Consistor cu concursul d-lor protopopi, primesc propunerea, „ca lucrarea să fiă privată, protegiată de consistorii“, însă nu cu monografiile, ci cu biografiile, în înțelesul deslușirii date de mine. De-altmintreli sunt mulțămitor întru toate d-lui Simu pentru atențiunea dată lucrului din cestiune.

Să aduc alt exemplu. D-l coleg *Iuliu Vuia*, dice între altele, că ar fi mai bine să-mi retrag propunerea mea în fața cestiunii pusă de dēnsul: „*Istoria școlilor românești*“, ca așa să nu se discentreze, ci să se concentreze munca. Aci imi permit a întreba pe d-l Vuia, cum îi va succede a face *Istoria școlilor* în lipsa de isvōre de cea mai mare importanță la compunerea ei? Eu tocmai voiesc prin realizarea propunerii mele a conlucra direct la opera inițiată de dēnsul, căci din acel Album, așa cum îl înțeleg eu, se vor pute aduna o mulțime de date din trecutul școlilor noastre folositoare la istoria din cestiune. Așa der eu trebuie să merg înainte cu lucrarea propusă, ca să pot fi folositor la vreme și în direcțiunea acēsta.

Etă pe scurt între altele multe și păreri a doi colegi învățători, cari m'au înțeles destul de bine.

D-l *Vasiliu Dumitrașiu*, învăț. gr. cat. în Săn-Mihaiul-deșert, după-ce laudă pornirea acēsta și promite tot concursul posibil material și moral, dice așa:

„Lucrarea cred, că ar fi bine să se formeze din partea învățătorilor de ambele confesiuni, adevă să fiă o lucrare comună, pentru-că eu toții într-o brazdă lucrăm și un singur scop urmărim: luminarea și deșteptarea poporului român“.

D-l coleg *Eliă Câmpean*, învăț. în Agărbiciu, după ce salută cu căldură acēsta ideia și dorește realizarea ei cât mai curēnd, dice așa:

„Doresc și trebuie să fim toți învățătorii nēmului românesc una, conlucrând în armonie pentru ducerea în îndeplinire a acestei opere mărețe, fără a face deosebire de confesiune“.

Amēndouē propunerile fraților colegi le aprob din suflet, căci doresc și eu, ca lucrarea să se facă cu concursul învățătorilor ambelor confesiuni.

De-altmintrelea la apelul meu au răspuns în părți aprōpe egale atât privați, cât și reuniuni din partea ambelor confesiuni; dovadă că toți doresc, ca lucrarea să fiă comună.

În fine mult prețuitul și iubitul nostru coleg, d-l *I. P. Reteganul*, după ce aprobă întru toate ideia propusă, după cum e natura dēnsului glumētă, face și o glumă: „Nu cum-va voiți de dragul milenului a face albumul?“ — Nu iubite coleg, ci de dragul datoriei!

Înainte de a incheia partea acēsta mai adaug: unul dintre frații colegi mē întrebă într-o dī din curiositate, decât a răspuns și vre-un profesor la apelul meu, sau nu. La acēsta eu îi răspunsei scurt: D-nii profesori au tăcut cu toții molcum; n'au dīs nimic nici bine nici rău, pōte că dēnsii au alte vederi de-o considerațiune mai înaltă.

Într'un număr viitor voiți continua espunēnd *planul executării operii* din cestiune.

(Va urma.)

Brașov, în săptămāna luminată 1896.

I. DARIU.

Nou abonament

la

GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1896 st. v.

s'a deschis nou abonament la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fōței noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 12 fl.
pe șese luni 6 fl.
pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 40 franci
pe șese luni 20 „
pe trei luni 10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 2 fl.
pe șese luni 1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 8 franci
pe șese luni 4 „

Abonarea se pōte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“

P O V E Ţ E.

Ca să poți dormi noptea bine nu te culca într'o odaia prea caldă, încunjură ori și ce încordare spirituală și feresce-te de iritații; nu mânca prea mult (mai ales sēra), nu bea beuturi alcoolice. Spală-ți însă în fiă-care sēra înainte de-a te culca fața și corpul până la mijloc și piēptēnă-ți pērul; decât aceste nu sunt de ajuns, atunci fă în totă sēra câte o baie căldicică și pe urmă mănāncă ca o linguriță de extract de carne.

Cum se pot stīrpi brōscele din pivniță? Se face în pivnița, în care se află brōsce, o grōpă și acēsta se umple cu apă. Brōscele vor intra toate în grōpă cu apă. După aceea se vērșă în grōpă, unde se află brōscele ¼ litră de vitriol.

Cum se pōte tăia gātul unei sticle? Se ia o sfōră muiată în terpen-tin și se înfășură gātul sticlei, sfōra se aprinde și după-ce va fi ars, gātul sticlei se udă cu apă rece și pe locul unde a fost înfășurată sfōra, se pōte rupe forte lesne.

Moș Toma Bădiceanu.

(*Vestitul caraghios al Mocanilor din Săcele*).

Cam pe la începutul seculului acestuia, trăia între economii de oi (Mocanii) din Săcele un om posnaș (caraghios), cu numele *Toma Bădiceanu*. Moș Toma își avea locuința în comuna *Satulung* și nu se numēra între frunțașii satului, căci nu-și avea țarla lui proprie, de-ōrece toate oile lui nu se urcau la un număr mai mare ca 40—50. Cu toate acestea Bădiceanu juca rol între Mocanii săceleni, de-ōrece oile și-le ducea la câte-o țarlă mai mare, unde se tocnea și el ca servitor. Moș Toma se ținea cu deosebire pe la țarla frunțașului *George Popa*, tot din *Satulung*, la care ciobănise atâția ani. El mai făcea și pe māmularul, fiind-că transporta în România din când în când manufacturi de Brașov, d. e. cisme pālării, zechi, glugi, sărici, cămeși și altele, pe cari le neguțatoria. Negoțul lui de frunte era însă ȳlele de lut, la cari nu-i se cerea un capital tocmai atât de însemnat.

Moș Toma era de felul său om glumeț, vesel și satiric, în cât i se duse vestea nu numai prin împrejurime, der chiar și prin România, numindu-l lumea — „*Toma Păcală*“. Nu era om, care să nu fi audīt de glumele hazlii ale lui moș Toma Bădiceanu. El făcea petrecere la toate oca-siunile conlocuitorilor săi. Fără de moș Toma, ori-ce petrecere era fără viētă, căci îndată se simția lipsa lui. Dēnsul era ve-

selia Romānilor și spaima Ţiganilor, căci ori și unde se întâlnea cu vr'un Faraon, se atingea de el polecrindu-l: barzaon, faraon, bală necurată, bălaur, ciripoiu, pițigoiu și câte mai câte altele, din care pricină Ţiganii, când îl zăriau, îl ocoliau de departe, căci sciau prea bine, ce are să li-se întâmple, dând față cu el.

Moș Bădiceanu zace de mult în mormēt, der numele lui i-au rămas prin aceste locuri, vorbind de el nu numai ȳmenii crescuți, der chiar și copiii. Ar fi păcat a da uitării pe moș Toma și a nu reaminti cateva din nenumeratele lui glume (posne), pentru de a-l face cunoscut și într'alte părți.

Bădiceanu călare și cu desagi pe spinare.

Moș Bădiceanu se întorcea odată dela Brașov călare pe mărțoga lui. Aducea cu sine și o păreche de desagi plini, pe cari moș Bădiceanu în loc de a-i pune pe cal, îi ținea pe spinare. Copii îl rīdeau și se întrebau; că de ce a luat moș Toma desagi pe spinare? — *I-am luat, le răspundea el, ca să-i fă calului mai ușor.*

Bădiceanu cu ȳlele pe cal.

Bădiceanu venia de altă-dată din Brașov c'o povară mare de ȳle pe cal. El sta de-asupra poverii cu căciula pe-o parte. Bag-sēmă moșul era cam tăiat. Diavoli de copii, cum îl vād, încep să-l necăjescă. „*Uite mē!*“, dice unul, „*calul lui moș Toma nu scie sări*“. — Bădiceanu auzindu-i, și ca să nu rămānă păcālīt de ei, începe a-i da pintenți calului. Calul o ia la fugă, prefăcēnd toate ȳlele în hārburi.

Bădiceanu și Ţiganul din salciā.

Bădiceanu se întorcea odată acasă cu sēcurea în mână dela un faur, unde o dēduse să i-o ascuțescă. Drumul lui era p'o ulicioră strimtă și plină cu noroiu. Un țigan intră în acēstă ulicioră și dă cu ochii de Bădiceanu. Ţiganului nu-i venia la socotelă nici să înainteze spre Bădiceanu, der nici să se întōrcă înderēt. Ţiganul nu stă mult pe gânduri și hop! — într'o salciā gārbovită, ce era lângă drum, creșēnd că nu-l va fi vādut Bădiceanu. Bădiceanu îl vādū bine, der prefăcēndu-se că n'a vādut nimic, trece pe lângă salciā cu ochii plecați spre pāmēt. Ajuns aici, stă pe loc și uitându-se la salciā îi dice: „*Hēi salciā gārbovită, că de mult mi-am pus de gând să te taiu der de câte-ori am trecut pe lângă tine, imi lipsea sēcurea. Până ađi ți-a fost!* Sēcurea e acum la mine. Ian s'o cerc, decât e bine ascuțită“.

Dicēnd acestea, moș Toma se apucă de tăiat. Ţiganul din salciā credea la început, că Bădiceanu glumesce, der după ce vādū, că se îngrōșe gluma, zup! într'o baltă, ce era la rădēcina salciiei.

— „*Aici mi-ai fost barzaone?* De unde ai sburat, grangure? Hiș ciōră necurată! Mēi, bate-v'ar Dumneșeu, că unde mē duc tot de voi mē împedec!“

Ţiganul, după ce-și veni în ori, s'a ridicat din glod și a cam mai șters'o de acoloa schilodit și batjocurit, ca vai de el; er lumea de prin prejūr se tăvălea de ris.

(Va urma.)

Calendarul săptămānei.

APRIL. are 30 dīle. PRIER.

Dilele	Cālend. Iul. v.	Cālend. Gregor.
Dom.	7 C. p. G. ep. M.	19 Antonia
Luni	8 S. Irod. Agav.	20 Sulpitius
Mārți	9 † Sf. Toma	21 Sot. și Caius
Mer.	10 S. m. Ter. și P.	22 Lotar
Joi.	11 S. mar. Antipa.	23 Albert
Vin.	12 C. p. m. Vasiliu	24 Mart. George
Sām.	13 S. m. Artimon	25 Maro. evang.

Cursul pietei Brașov.

Din 18 April 1896.

Banote rom.	Camp.	9.51 Vēnd.	9.54
Argint român.	Cump.	9.46 Vēnd.	9.50
Napoleon-d'ori	Camp.	9.52 Vēnd.	9.55
Galbeni	Camp.	5.65 Vēad.	5.70
Ruble rusești	Cump.	1.27 Vēnd.	—
Mārți germane	Cump.	58.30 Vēnd.	—
Lire turcești	Cump.	10.60 Vēnd.	—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75 Vēnd.	101.75

Bursa de mărfuri din Budapesta. din 15 Aprilie n. 1896.

Table with columns: Sămînțe, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chilgr., dola, până. Includes items like Grâu Bănățenesc, Săcară, Orz, Ovăs, Cucuruz, Hirişcă.

Prețurile cerealelor din piața Brașov. Din 17 Aprilie. st. n. 1896.

Table with columns: Măsura séu greutatea, Calitatea, Valuta austr. fl. cr. Includes items like 1 H. L. Grâu cel mai frumos, Orz frumos, Ovăs mijlociu.

Cursul losurilor private din 15 Aprilie 1896

Table with columns: Basilia, Credit, Clary 40 fl. m. c., Navig. pe Dunăre, Insbruch, Krakau, Laibach, Buda, Palffy, Crucea roșie austr., etc.

Târgul de rîmători din Steinbruch. Starea rîmătorilor a fost la 13 Aprilie de 11515 capete, la 14 Aprilie au intrat... capete și an eșit 110, rămânând la 15 Aprilie un număr de 11,405 capete.

marfă ungerescă tineră grea dela... or. până la... or., demijloc dela 48.— or. până la 50.— or. ușorâ dela 47.— or. până la 50 — or.

Domnii abonenți, cari încă nu și-au reînnoit abonamentul, să binevoiescă a-l reînnoi neamănat, ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a diarului.

Bursa de București din 15 Aprilie n. 1896.

Table with columns: Valori, Do. bână, Scad. cup., Cu banl gata. Includes items like Rentă română perpetuă 1875, Oblig. de Stat (Conv. rurale), Banca Rom. ult. div. fr. 12.81.

Foulard-Seide 60 kr. bis fl. 3.35 p. Met. — japanesische, chinesishe etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weiße und farbige Henneberg-Seide von 35 fr. bis fl. 14.65 p. Met.

Invitare, cătră p. t. delegați al casei cercuale din Brașov pentru ajutorarea de bolnavi la a III-a Adunare generală ordinară care va avea loc în 26 Aprilie 1896 la 2 ore p. m. în sala sfatului.

Prima asociația de economii și ajutorare din Brașov. FONDATĂ 1884. Subscria asociațiune primesce: Depuneri dela membrii cu netto 5% și depuneri cu 4 1/2 fără nici un scădământ, pentru dare.

Ordinea de și: 1. Raportul directoratului asupra activității casei în anul 1895. 2. Raportul comitetului de su praveghiare și conclud asupra raportului și asupra incheerii conturilor prezentate de directorat și conclud asupra absolutoriului.

Picăturile de stomach Maria-Zeller. carî au efect escelent în contra tuturor bóielor de stomach, sunt un medicament neapărat de lipsă pentru ori-ce casă, la lipsă de apetit, slăbiciunea stomachului, respirația cu miros greu, vânturi, răgăielă, colică, catar de stomach, flegmă, gâlbînare, grătă și vomare, constipația, și la durere de cap, încărcarea stomachului cu mîncări și bături, limbrici, suferințe de splină, ficat și hemoroide ca mijloc aprobat și sigur de vindecare.

SCOMPTURI: Banca naț. a Rom. 5%, Avansuri pe efecte 6%, Casa de Depuneri 5 1/2%, Londra 2 1/2%, Viena 5%.

Calitate superiôră. Dejun plăcut. Chocoladă Thiess & Seidel s'afliă în tôte magaziiile de specerei cu prețurile fabriciei, fiă-care pachet și envelopă este provădut cu firma nôstră. Nutritor și ușor de mistuit. Prețuri moderate.

Ultima tragere principală.

Loteriei ungare de classă

incuviințată de stat.

Cel mai mare câștig în cazul cel mai favorabil

UN MILION CORÓNE.

Tragerea în fiă-care și de lucru dela 12—28 Maiu 1896.

Câștiguri	Coróne	=	Coróne
1 Premiu	600000	=	600000
1 „	400000	=	400000
1 „	300000	=	300000
1 „	200000	=	200000
1 „	100000	=	100000
2 „	40000	=	80000
2 „	20000	=	40000
5 „	10000	=	50000
10 „	8000	=	80000
34 „	6000	=	204000
100 „	2000	=	200000
200 „	1000	=	200000
2650 „	200	=	530000
22000 „	150	=	3300000

Din aceste 57 câștiguri principale cel care va eși la urmă câștigă premiul de 600,000 coróne.

25,007 câștiguri și 1 premiu; total 6.284.000

Prețurile losurilor de cumpărat III-a clasă:

pentru $\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$

fl. 60.— 30.— 6.— 3.—

Losurile de clasa II, pentru clasa a III, sunt a se reînoui pe lângă trimiterea losurilor de clasa a II-a și solvarea prețurilor de reînoui și adevă: pentru $\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$ los

fl. 20.— 10.— 2.— 1.—

cel mult până în 2 Maiu. Impreună cu prețul original al losurilor se se trimite pentru porto și lista de tragere 25 cr.

Losuri recomandă și trimite după primirea banilor, prin mandat postal, séu cu rambursă.

CARL HEINTZE, Budapest

Adresa de Telegram: LOTTOHEINZE BUDAPEST. Servitenplatz 3.

+ Specialitate contra Ploștilor, Purcicilor, Molii, Gândacilor de bucatărie, Molii, Părașilor de animale domestice etc. etc.

Zacherlin

are efect miraculos! Nu există alt mijloc de a prăpădi oriși ce insecte, de aceea îl laudă milioane de cumpărători; și e foarte cautat. Semnele sunt: 1) Sticla sigilată. 2) Numele: „Zacherlin.“

Se află de vândare: în Brașov: La Domni I. L. et A. Hesshaimer, Heinrich Zinz, Dimitrie Eremias nepoții, Emil Por, Karl Irb, Franz Kelcmen farmacist, Julius Müller, Carol Schuster farmacist, Teutsch et Tartler, N. Grădinar, Eduard Kugler farm., Succesorul Anton Zeriff, Julius Hornung farmacist, Heinrich G. Obert, Ferdinand Jekelius farmacist, Victor Roth farmacist, Heinrich Wagner, Karl Harth, Ioan Dușoiu et Fiu, Fritz Geisberger, Fritz Czekely, K. Zerbes. — În Făgăraș: La Domni: Richard Gleim farmacist, M. A. Gräser, I. Iarosch, Heinrich Schul, Alexander Nehrer, Jacob Fleisig. — În Cohalm: La Domni: Ernst Wolff, Eduard Victor Melas.

Ajutor grabnic și sigur

pentru

SUFERINȚE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!

Mijlocul cel mai bun și eficaț pentru menținerea sănătății, curățirea sucurilor precum și a sângelui și pentru promovarea unei mistuirii bune este deja pretutindena cunoscutul și plăcutul

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acest balsam preparat cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tămăduitoare se dovedește ca foarte folositor în contra tuturor greutăților de mistuire a cărei de stomach, lipsa de apetiț, rigălele, congestiunile, haemorhoidele etc. etc. În urma eficațității sale a devenit acest balsam acum un singur și dovedit medicament de casă popular.

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția!

FIȚI ATENȚII!!!

Spre a evita înșelătorii, faceți pe fiecare atent, că fiă-care sticla cu Dr. Rosa's Lebens-Balsam, care singur numai de mine este preparat după receta originală, este învelită în hârtia grosă albastră, care poartă în lungul ei inscripția: Dr. Rosa's Lebens-Balsam din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205—34 în limba germană, boemă, ungară și franceză, și cari sunt provădate cu alăturata marcă a fabricii luată sub scutul legal.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabil se poate procura numai în Depositul principală al producătorului

B. Fragner,

Farmacia „zum schwarzen Adler“ Prag 205—3.

În Budapest: la farmacia I. von Török.

Tote farmaciile din Brașov, precum și tote farmaciile mai mari din monarhia Austro-ungară au depositul din acest balsam de viață.

Totul de acolo se poate avea:

Alifa de casă universală de Praga

(Prager Universal-Heussalbe)

un medicament sigur și prin mii de scrisori de mulțămire recunoscut în contra tuturor inflamațiilor, rănilor și umfăturilor.

Aceto se întrebuințază cu succes sigur la inflamațiuni, la stagnațiunea laptei și întărirea țitelor cu ocazia nea înțercării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la panariții (ulcerațiuni la degete), la întărituri, umfături, tumorea glandulelor linfatice, lipome etc. — Tote inflamațiunile, umfături, întărituri se vindecă în timpul cel mai scurt; la casuri înșe, unde s'a format deja puroiul, absorbă buba și o vindecă în timpul cel mai scurt fără dureri.

În cutiøre á 25 și 35 cr.

Fiți atenți!

De-óro-că alifa de casă universală de Praga se imităză foarte des, faceți pe fiă-cine atent, ca singur numai la mine se prepară după receta originală. Acesta este numai atunc veritabilă, deca cutiøre le din me au galbinu, în cari se pune, sunt înfășurate în hârtia roșie pe care se află tipărită în 9 limbi explicațiunea cum se întrebuințeze, împachetate și în cartone vinete, — cari sunt provădate cu marca fabricii de mai sus.

Balsam pentru auđ.

(Gehör-Balsam)

Cel mai probat și prin multe încercări cel mai temeinic medicament pentru vindecarea auđului greu și spre redobândirea auđului pierdut. **1 Flacon 1 fl.**